

Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA)
T.a.v. Adviescollege voor Beroepsreglementering
Antonio Vivaldistraat 2
1083 HP Amsterdam

15 april 2021

Referentie: REG/tvv/15042021

Betreft: Reactie op consultatie herziene NBA-handreiking 1134 inzake de samenwerking voorgaande en opvolgende accountant

Geacht adviescollege,

Wij stellen het op prijs te kunnen reageren op uw consultatiedocument over de NBA-handreiking inzake de samenwerking voorgaande en opvolgende accountant. In grote lijnen zijn wij het eens met de handreiking. Het is in het maatschappelijk belang dat een goede en volledige overdracht van informatie aan de opvolgende accountant plaatsvindt. Het heeft een belangrijk positief effect op de kwaliteit van de (eerste) controle.

Om de overgang voor zowel cliënt als accountant zo goed mogelijk te laten verlopen is een aantal zaken van belang. Dit betreft onder andere i) een goed begrip van de opvolgend accountant van hetgeen in het controledossier wordt aangetroffen, alsmede ii) volledige openheid van de voorgaande accountant. Beide zaken zijn thans geregeld in de 'hold harmless letters' welke tussen beide accountants worden uitgewisseld. Het voorstel om af te stappen van dit gebruik heeft, ons inziens, een negatieve impact op deze randvoorwaarden. Deze zienswijze lichten wij hieronder toe.

Voor wat betreft het eerste punt: de voorgaande accountant heeft de controle opgezet en uitgevoerd op basis van risico-inschattingen, materialiteitsbepaling en het toepassen van 'professional judgement'. Dit kan betekenen dat bepaalde zaken, die door een opvolgend accountant op basis van andere inzichten relevant worden geacht, (deels) niet zijn beoordeeld door de voorgaande accountant. Het controledossier van de voorgaande accountant is immers niet specifiek ingericht om de opvolgend accountant te faciliteren in het vormen van een conclusie omtrent de beschikbaarheid van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de juistheid en volledigheid van de beginbalans. Als de opvolgend accountant van mening is dat bepaalde informatie om tot dit oordeel te komen ontbreekt in het dossier van de voorgaande accountant, dan zal de opvolgend accountant aanvullende werkzaamheden moeten verrichten. In de 'hold harmless letters' worden deze verantwoordelijkheden van de voorgaande en opvolgende accountant verduidelijkt en wederzijds overeengekomen.

Voor wat betreft het tweede punt: om de overgang zo goed mogelijk te laten verlopen is volledige openheid van de voorgaande accountant een belangrijk element. Hij of zij moet zich op geen enkele manier geremd voelen om volledige medewerking te verlenen. Het risico bestaat dat de voorgaande accountant zich nu niet volledig vrij voelt om alles te delen. We zien hier een analogie met het doorbreken van de algemene geheimhoudingsplicht. Degene die vertrouwelijke zaken met de accountant deelt, moet er zeker van zijn dat de accountant deze zaken geheim zal houden.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam

T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Zonder deze zekerheid bestaat het risico dat niet alle relevante vertrouwelijke informatie naar boven komt, wat een goede uitvoering van de controlewerkzaamheden in de weg staat en daarmee haaks staat op het maatschappelijk belang.

Op grond van bovenstaande verzoeken we u vriendelijk te overwegen alsnog een passage op te nemen inzake 'hold harmless letters'.

Daarnaast verzoeken wij u om de rol van de voorgaande en opvolgende accountant bij foutenherstel te verduidelijken. Op pagina 7 stelt u dat de voorgaande accountant erop toeziet dat materiële afwijkingen worden gecorrigeerd. Wij merken echter op dat wanneer in een reeds vastgestelde jaarrekening op een later moment een materiële fout wordt geconstateerd dit niet leidt tot aanpassing van die jaarrekening. Foutenherstel vindt dan plaats in de eerstvolgende jaarrekening waarbij de opvolgende accountant een verklaring verstrekt. Wij kunnen ons voorstellen dat u heeft bedoeld dat de voorgaande accountant erop toeziet dat adequaat herstel plaatsvindt (cf. art. 2:362 lid 6) bij een fundamentele fout. Ten aanzien van die situatie stellen wij ook voor om te verduidelijken welke accountant in beginsel de verklaring verstrekt bij de in art. 2:362 lid 6 bedoelde mededeling.

Uiteraard zijn we bereid een en ander desgewenst nader (mondeling) toe te lichten.

Hoogachtend,
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Prof. dr. Arjan Brouwer RA
Partner | National Office